

**Извештај
за извршен надзор на законитоста на
работата од областа на животната средина на
општина Центар**

Комисијата за вршење надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и на општините во градот Скопје формирана со Решение бр. 18-1092/2 од 16.02.2021 година, а врз основа и согласно Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и општините во градот Скопје донесен од страна на Министерството за животна средина и просторно планирање со бр. 18-1092/1 од 16.02.2021 година, на ден 17.03.2021 година изврши надзор на законитоста на работата во општина Центар.

Надзорот е извршен врз основа на претходна најава до општината Центар од страна на министерството и тоа за следните области од законите за животна средина:

1. Постапка за одобрување на елаборати за животна средина
2. Постапка за издавање на Б-интегрирана еколошка дозвола
3. Надзор на надлежностите на органите на општината од областа на управување со отпадот.
4. Надзор на надлежностите на органите на општината од областа на заштита на водите.
5. Надзор на надлежностите на органите на општината од областа на заштита од бучава во животната средина

Како претставник на општината Центар присутна при вршењето на надзорот беше присутна Цена Виданоска.

Во однос на првата точка од Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и општините во градот Скопје која се однесува на спроведување на постапката за одобрување на елаборати за животната средина комисијата утврди дека: во општина Центар се спроведува постапката за одобрување на елаборати за заштита на животната средина истите се одобруваат согласно постапката и за нив се води евиденција согласно пропишаниот регистар.

По однос на втората точка која се однесува на спроведување на постапката за издавање на Б интегрирани еколошки дозволи од страна на комисијата е утврдено дека согласно законските прописи Општина Центар не е надлежна за издавање на Б-интегрирани еколошки дозволи, тие се во надлежност на Град Скопје, кој ги издава на целата територија на Скопје.

По однос на обврските согласно Законот за животна средина:

-Општината има донесено нов ЛЕАП (донесен во 2019 година, за период од 2019-2025), и има формирано тело за следење на имплементацијата на ЛЕАП-от.

-Општината ја има исполнето обврската согласно член 154 од ЗЖС, има донесено 12 планови за вонредни состојби, за поплави, за земјотреси, за пожари, ажурирани и одобрени од Центарот за управување со кризи.

- Општината има донесено План за спроведување на инспекциски надзор за 2021 година, и доставува годишни извештаи за реализирани инспекциски надзори.
- Има двајца овластени инспектори за животна средина кои ја покриваат областа.
- Нема воспоставено катастер согласно член 42 и не доставува податоци до МЖСПП, но во годишната програма е предвидено изработка на Катастер на загадувачи во животната средина.

Согласно третата точка од Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и општините во градот Скопје од страна на комисијата е утврдено дека согласно прописите кои произлегуваат од Законот за управување со отпадот

- Општина Центар согласно законските прописи нема обврска за донесување на План за управување со отпад.

- Со оглед на фактот да општина Центар се наоѓа во Скопски плански регион, општината донела одлука за учество во Регионалниот план за управување со отпадот на Скопски плански регион.

- Општината нема донесено План и Програма за управување со отпадот, бидејќи согласно законските прописи истата ја донесува Град Скопје, како и за утврдување на локации за претоварни станици е одговорен Град Скопје.

- На територијата на општината функционира ЈП Комунална Хигиена-Скопје, кој поседува Дозвола за собирање и транспортирање на неопасен и други видови на комунален отпад и ја врши работата за собирање на отпадот на сите општини на територија на Град Скопје.

Општина Центар има поставено подземни контенјери на 16 локации, од каде се собира отпадот од страна на ЈП Комунална Хигиена-Скопје

Неопасниот и инертниот отпад на територијата на општина Центар се депонира во "Дрисла" во надлежност на Град Скопје.

- Се прави селекција на отпадот, од страна на правните субјекти со кои општината има склучено договор за соработка (а кои поседуваат Дозвола за колективно постапување со отпадна електрична и електронска опрема, како и батерии и акумулатори и отпад од пакување) се поставени контејнери со кои се постигнува одделно собирање на тој тип на отпад, и се прават годишни акции за собирање на овие видови на отпад со собирање, транспортирање и рециклирање.

- Општината не води Катастар за својата територија, во кој ќе се евидентираат создавачите на неопасен отпад согласно член 116 од ЗУО, но собира податоци сидржани во елаборатите за животна средина.

- Општината нема реализирано инспекциски надзор во областа на животната средина (согласно член 126 и 129) во координација и соработка со овластените инспектори од Град Скопје.

- Општината овозможува остварување на правото на пристап до јавни информации и јавно учество во донесувањето одлуки во областа на отпадот преку одговорни лица во урбаните заедници, кои што евидентираат проблеми и обезбедуваат информации за граѓаните, информации достапни преку Веб страната на општината, и јавни соопштенија во медиумите.

Во однос на систематизација на работни места на општината во делот на животната средина, во текот на надзорот беше образложено дека општината има

Сектор за уредување на градежно земјиште, комунални работи и заштита на животната средина, Одделение за комунални работи и заштита на животната средина каде што е предвидено 1 работно место со двајца извршители: Советник за заштита на животната средина а е пополнето едно.

Согласно четвртата точка од Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината Центар од страна на комисијата е утврдено дека согласно прописите кои произлегуваат од Законот за водите:

-Собирање и одведување на отпадни води од целата територија на општината се остварува преку ЈП Водовод и Канализација – Скопје и обврската за дозвола за испуштање е на П Водовод и Канализација – Скопје.

Водно право дозвола за користење на вода за водоснабдување има прибавено ЈП Водовод и Канализација – Скопје. Кое е надлежно за снабдување со вода за пиење.

- Заштитни зони за водни тела од кои се користи вода за консумирање од страна на коевекот и заштитни зони за капење е надлежност е на Град Скопје. Одлука за потребата за определување на заштитни зони за водни тела од кои се користи за води ма донесено Град Скопје.

- Општината согласно член 114 од ЗВ дава предлог за Програмата за отпадни води до Град Скопје.

- Општината има донесено Планови за заштита од порои, дождови и поплави ажурирани и одобрени од ЦУК.

- Општината не врши проценка дали водотеците на подрачјето кое е под нивна територија се во состојба да предизвикат поплави на земјиштето и дали обезбедуваат непречен проток на водата согласно член 133 тоа е во надлежност на Град Скопје.

- Градот Скопје врши мониторинг за водни тела.

-Врши инспекциски надзор на правни лица во однос на испуштање и третман на отпадни води од процесите на вршење на дејноста, согласно доставените елаборати.

-Општина Центар доставува предлог до Град Скопје за определување на границите на ерозивни подрачја и подраче загрозеено од ерозија.

Согласно петата точка од Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината Центар од страна на комисијата е утврдено дека согласно прописите кои произлегуваат од областа на заштита од бучава во животната средина :

- Општина Центар не подготвува стратешка карта за бучава, надлежност е на Град Скопје

-Општината има потпишано договор со правно лице за мерење на бучава , Договор со правно лице: Еуромак Контрол Скопје

-Инспекцијата за животна средина води свој катастар, евиденција на создавачи на бучава, угостителски објекти, за кои има највеќе пријави, каде што се спроведуваат мерења на бучава и соодветни санкции.

Не е направен надолу

Врз основа на сето горенаведено комисијата за вршењето на надзорот ги увиде следниве недостатоци кои е потребно општината да ги отклони и за тоа да го извести министерството, и даде неколку препораки:

- Се препорачува вработените во одделението за заштита на животната средина и понатаму да работат согласно законските прописи и да ги опфаќаат сите

надлежности од областа на животната средина кои ги има општината, а кои произлегуваат пред сè од Законот за животна средина, Законот за управување со отпадот, Законот за водите, Законот за заштита од бучавата во животната средина и останатите закони од областа на животната средина.

Вработен е само еден извршител на работни задачи од областа на животната средина и истиот ревносно, законски и исполнително ги води и спроведува сите постапки доколку постои можност се препорачува да се зголеми бројот, согласно потребите.

Во областа на водите комисијата укажува на следниве недостатоци кои е потребно да се отстранат:

-Согласно член 124 од ЗВ потребно е Општините во градот Скопје и Градот Скопје да донесат Програма за заштита од штетно дејство на водите во која се предвидуваат превентивни мерки, изградба на заштитни објекти и постројки и изведување на работи за заштита од штетно дејство на водите (изградба на насипи, акумулации, регулација на реки, уредување на порои, заштита на земјиште од ерозија, пошумување и сл.), а согласно член 123 да ги преземат мерките за заштита и одбрана од поплави и за заштита од друго штетно дејство на водите во урбаните подрачја.

- Изработениот Оперативен план за заштита и одбрана од поплави за загрозуени подрачја да се достави до Министерство за животна средина и просторно планирање и истиот да се спроведува.

-Општината во градот Скопје и Градот Скопје на територијата под нивна надлежност по определување на границите на ерозивни подрачја и подрачјето загрозуено од ерозија и утврдување на мерки потребно е да ги презема мерките за заштита на ерозивни подрачја согласно член 136 и член 137 од ЗВ како и да ги превземе мерките за уредување на пороите што се наоѓаат на нивното подрачја согласно член 141 од ЗВ.

-Во рок од 6 месеци Општина Центар треба да го извести Министерството за животна средина и просторно планирање за превземените активности согласно утврдените недостатоци во однос на имплементацијата на надлежностите.

Скопје, 2021 година

Претседател на Комисија

Танја Кировска Филиќ

Членови од Комисијата присутни на надзорот:

Александар Петковски,

Членови на комисијата кои учествуваа во извештајот:

Даниела Ристова,

Даниела Наумоска,